

ECT Patientinformation

Vad är ECT och när används det?

ECT betyder elektrokonvulsiv behandling. Behandlingen sker under narkos genom att en kortvarig epileptisk aktivitet i hjärnan utlöses med hjälp av en kort elektrisk stimulering mot huvudet. Det har visat sig att en serie av sådana behandlingar effektivt lindrar svåra depressioner och vissa andra svåra psykiatriska tillstånd, bland annat vissa psykoser och manier. I vissa mycket allvarliga fall är ECT direkt livräddande.

ECT ges oftast vid akuta episoder av allvarliga depressioner eller när andra behandlingar med exempelvis läkemedel inte har lyckats.

Att avstå från behandling innebär en risk för att sjukdomen pågår längre. En depression som är obehandlad under längre tid påverkar troligen hjärnan negativt, bland annat med minnesstörning som följd.

Hur fungerar ECT

Man är inte helt säker på hur ECT utövar sin positiva effekt, men mycket tyder på att ECT återställer aktiviteten i hjärnans signalsystem.

Biverkningar

En vanlig biverkan av ECT är övergående huvudvärk eller träningsvärk i kroppen efter behandlingen. Vanliga huvudvärkstabletter hjälper och det kan även tas i förebyggande syfte.

En annan biverkan är störning på minnet och glömska för sådant som inträffat tiden före behandlingen. Under perioden man får ECT och veckorna efter behandlingens avslutande kan man ha svårare med lokalsinnet och man kan glömma till exempel telefonnummer och tider man ska passa. Samtidigt medför depressionen i sig ofta betydande minnesvårigheter.

De forskningsstudier som gjorts visar att minnesproblemen för de allra flesta har försvunnit efter 6 månader. Hos enstaka patienter har dock vissa delar av minnesstörningen inte gått bort efter 6 månader.

Hur går behandlingen till

Behandlingen ges på ECT-mottagningen, M49 på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Du kan få behandlingen som inneliggande på vårdavdelning eller så kan den ske polikliniskt. Detta innebär att du bor hemma och kommer till ECT-mottagningen för behandlingen och sedan får åka hem igen när den är färdig.

Under behandlingen ligger du på en brits. Du får en infartskanyl, normalt i ena armvecket, och genom denna ges ett narkosmedel och ett muskelavslappnande medel. När Du sedan sover ges en kortvarig elektrisk stimulering över hjärnan. Under hela behandlingen är narkosläkare, narkosjuksköterska och ECT-personal närvarande. Andning, puls och blodtryck övervakas.

Vem skriver remiss?

Din psykiater på öppenvårdsmottagning eller inom slutenvård skriver remiss och kommer även att vara den som följer upp och utvärderar ECT-behandlingen.

Förberedelser

Förberedelser utgörs av en allmän kontroll av fysisk hälsa och vissa blodprover. Ibland ska även EKG och röntgen av hjärta och lungor tas. Vissa läkemedel ska sättas ut eller minskas i dos inför ECT. Detta ordinerar läkaren.

I anslutning till behandlingen

Ingen fast föda får intas efter klockan 24.00 natten innan behandlingen. Man får dricka klar vätska, men inga mjölkprodukter, fram till tre timmar före behandlingen.

Den som tar medicin mot högt blodtryck eller struma skall ta dessa med en liten mängd vatten tidigt på behandlingsdagens morgon. För astmatiker gäller att ta sin ordinerade dos samt ta med sig sina sprayer till behandlingen. Insulinbehandlade diabetiker får instruktion av narkosläkaren.

Behandlingen är över på några minuter och sedan sover Du ytterligare 5-20 minuter i ett uppvakningsrum. Du kan känna dig förvirrad vid uppvaknandet men det klarnar efter en liten stund.

Har Du kommit till behandlingen som poliklinisk patient kan Du åka taxi (s.k. sjukresa) hem. Det går också bra att åka med allmänna kommunikationer men då behöver Du stanna lite längre på mottagningen. Man får absolut inte köra bil samma dag som man fått ECT-behandling, eftersom man är påverkad av narkosen.

Hur många behandlingar ges?

ECT ges som en serie med behandlingar. Ibland kan man känna sig lite bättre redan efter första behandlingen men i allmänhet kommer detta först senare. I början av serien får Du 2-3 behandlingar per vecka. Oftast krävs 8-10 behandlingar, ibland fler, innan man känner sig tydligt förbättrad. Därefter ges ofta ytterligare några behandlingar med glesare intervall innan behandlingen avslutas.

ECT är en akutbehandling som ofta är mycket effektiv. För att effekten ska hålla i sig krävs dock läkemedelsbehandling efter ECT-serien. Annars är återfallsrisken mycket hög.

Kvalitetssäkring

För att säkra vårdkvaliteten vid denna ECT-enhet kommer du tillfrågas om din medverkan i ett regionalt och ett nationellt kvalitetsregister för ECT. Några uppgifter i din journal registreras då i dessa register, som drivs av Stockholms läns landsting respektive Örebro läns landsting och omfattas av sekretess. Registreringen är frivillig och du kan när som helst begära att få dina uppgifter borttagna ur registret. Ytterligare uppgifter kan komma att hämtas från bl.a. socialstyrelsens register. Mer information finns i "Patientinformation: Vad innebär det att delta i Kvalitetsregistren för ECT" som du kan få av din behandlare. Information finns också på www.kcp.se

110830

Johan Lundberg, överläkare vid ECT-mottagningen
Christina Olsson, sjuksköterska och biträdande enhetschef för ECT-mottagningen
Mats Adler, överläkare och medicinskt ansvarig vid Affektiva mottagningen